

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutosten vaikutukset Naantalin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin

1068/02.04.00/2017

Koulutuslautakunta 19.12.2017 § 82

Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala

Eduskunta on 8.12.2017 hyväksynyt hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 ja 8 §:n muuttamisesta. Tarkoitus on, että laki astuu voimaan 1.1.2018 lukien.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettua lakia muutetaan siten, että pieni- ja keskituloisilta perittäviä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennetaan. Lisäksi sisaruksilta perittäviä maksuja alennetaan siten, että toisesta lapsesta perittävä maksu tulee jatkossa olemaan 50 prosenttia nuorimman lapsen laskennallisesta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.

Naantalin kaupungin vuoden 2018 talousarviovalmistelun yhteydessä on arvioitu, että muutosten myötä Naantalin kaupungin varhaiskasvatuksen maksutuottojen arvioidaan alenevan arviolta -377 000 euroa. Valtio on päättänyt kompensoida arvioituja tuottojen vähentymistä nostamalla kunnille maksettavien kiinteistöverotuksen alarajoja, kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnille sekä korottamalla kunnan peruspalvelujen valtionosuutta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki säättää kunnan järjestämää päiväkotij- ja perhepäivähoidossa perittävistä asiakasmaksuista. Kunta voi edelleen periä maksun myös esimerkiksi leikkitoiminnasta ja muista avoimista varhaiskasvatuspalveluista sekä tilapäisesti järjestettävästä varhaiskasvatuksesta. Lasten varhaiskasvatuksen maksun määräytymisen perusteisiin ei esitetä muutoksia. Maksut määräytyvät edelleen perheen tulojen ja koon sekä lapsen varhaiskasvatusajan mukaan. Maksut määrätään edelleen toistaiseksi. Myös varhaiskasvatuksen maksun määrittämisen perusteena huomioon otettavat tulot säilyvät ennallaan. Laissa säädetään edelleen enimmäismaksuista, joten laki mahdollistaa edelleen varhaiskasvatuksen järjestämisen lain mukaan määräytyvää enimmäismaksua matalammalla maksulla. Edelleen on myös mahdollista järjestää esimerkiksi viisivuotiaille osa-aikainen varhaiskasvatus maksuttomasti tai enimmäismaksua matalammalla maksulla.

Varhaiskasvatusmaksulain nykytila

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n mukaan kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävistä kuukausitulosta.

Maksuprosentit ja tulorajat ovat lain 5 §:n 2 momentin mukaan seuraavat:

Perheen koko (henkilöä)	Tuloraja (euroa/kuukausi)	Korkein maksuprosentti
2	1 915	11,5
3	1 915	9,4
4	2 053	7,9
5	2 191	7,9
6	2 328	7,9

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 138 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Sisarusten maksujen määräytymisestä säädetään asiakasmaksulain 8 §:ssä. Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, voidaan nuorimmasta, kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätä 5 §:n mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 90 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perusteena nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Varhaiskasvatuksen enimmäismaksu lasta kohden kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa on kuukaudessa 290 euroa. Toisesta lapsesta perittävä maksu on enintään 261 euroa kuukaudessa. Perheen muista lapsista maksu on enintään 58 euroa. Alin perittävä maksu on 27 euroa.

Kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen ohella myös yksityiset palveluntuottajat tarjoavat varhaiskasvatuspalveluja. Asiakasmaksulaki ei säätele yksityisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja vaan niistä sovitaan palveluntuottajan ja huoltajien välisellä sopimuksella.

Oheismateriaaleihin on tallennettu tiedote "Asiakasmaksujen perusteet 20.10.2017", missä on tarkemmin esitetty nykyiset Naantalın varhaiskasvatuksessa käytössä olevat maksukäytännöt.

Varhaiskasvatusmaksulain muutos

Asiakasmaksulain 5 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että maksujen määräytymisen perusteena olevia tulorajoja korotetaan. Tulorajoja korotetaan niin, että perheen koon mukaan määräytyvään pienituloisuuden rajaan lisätään 500 euroa. Samalla maksuprosentteja muutetaan siten, että se on aina 10,70 prosenttia riippumatta perheen koosta. Lain 8 §:ää muutetaan siten, että toisen lapsen maksu on 50 prosenttia nuorimman lapsen laskennallisesta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.

Muutokset käytännössä

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutoksista esitetään tulevan

voimaan 1.1.2018 alkaen. Kaikki vanhat maksupäätökset tulee tehdä uudelleen tammikuun 2018 aikana, jotta tammikuun laskutus saadaan vuoden alusta toteutettua oikein. Lisäksi asiakkaita tulee tammikuun aikana tiedottaa uudistuksesta. Uusi maksulaki tulee vaikuttamaan merkittävästi kunnan varhaiskasvatustulojen kertymään.

VS. SIVISTYSTOIMENJOHTAJA:

Koulutuslautakunta päättää toteuttaa eduskunnan hyväksymän varhaiskasvatuksen maksulain edellyttämät muutokset

1. korottamalla kaikkia varhaiskasvatuksen maksujen määräytymisen perusteena olevia tulo rajoja lisäämällä perheen koon mukaan määräytyvän pienituloisuuden rajaa 500 eurolla
2. päättämällä toisen lapsen asiakasmaksuksi 50 % ensimmäisen lapsen maksusta
3. muuttamalla varhaiskasvatuksen maksuprosentteja siten, että se on aina 10,70 % riippumatta perheen koosta. Maksuprosentti lasketaan tulo rajan ylittävästä tulomäärästä. Enimmäismaksu säilyy 290 eurossa ja alin perittävä maksu 27 eurossa
4. muutokset tulevat voimaan 1.1.2018.

KOULUTUSLAUTAKUNTA:

Vs. sivistystoimenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.